

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

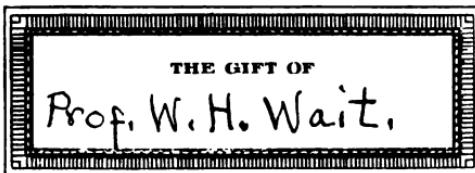
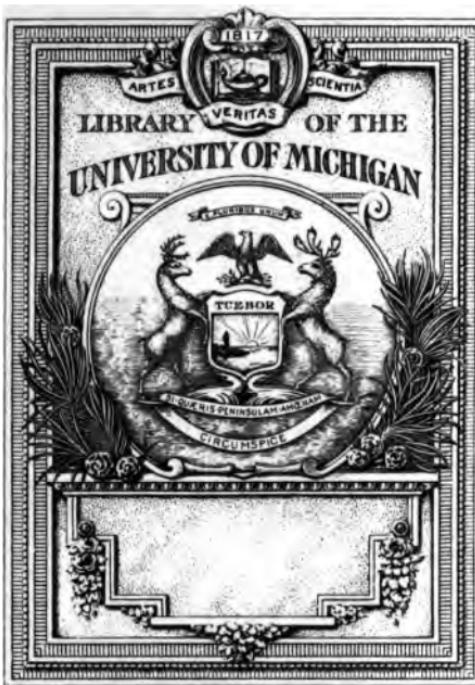
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

878
P5 c
F59

A 857,990

Plautus, Actio Macchia

P.
F.

T. MACCI PLAVTI

C A P T I V I

EX RECOGNITIONE

ALFREDI FLECKEISENI.

LIPSIAE

SVMPTIBVS ET TYPIS B. G. TEVBNERI.

MDCCCLXXII.

878
P5c
F59

T. MACCI PLAVTI

C A P T I V I.

GRAECA [ANAXANDRIDI].

ARGVMENTVM.

Captiast in pugna Hégionis filius.
Alium quadrum fugiens seruos uenididit.
Patér captiuos cónmercatur Áeos
Tantum studens ut gnatum recuperét [suum],
Et in ibus emit ólim amissum filium. 5
Is suo cum domino ueste uorsa ac nōmine
Vt [is] ámittatur fécit: ipsus pléctitur.
Et is reduxit cáptum et fugitiuóm semul,
Indicio quoius alium agnoscit filium.

P E R S O N A E.

ERGASILVS PARASITVS
HEGIO SENEX
LORARII
PHILOCRATES CAPTIVOS
TYNDARVS CAPTIVOS
ARISTOPHONTES CAPTIVOS
PVER
PHILOPOLEMVS ADVLESCENS
STALAGMVS SERVOS
CATERVA.

P R O L O G V S.

Hos quós uidetis stáre hic captiuós duos,
Vinctí quia astant, hí stant ambo, nón sedent.
Hoc uós mihi testes éstis me uerúm loqui.
Senéx qui hic habitat, Hégio, 'st huiús pater.
Set ís quo pacto séruiat suo sibi patri, 5
Id ego híc aput uos próloquar, si operám datis.
Seni huic fuerunt filii natí duo:
Aliúm quadrimum púerum seruos súrpuit
Eumque hínc profugiens uéndidit in Álide
[Dominó] patri huiusce. iam hóc tenetis? óptu-
mumst. 10

Negat hérkle [uero] ille últimus. accédito.
Si nón ubi sedeas lócus est, est ubi ámbules,
Quando hístrionem cágis mendicárier.
Ego mé tua causa, ne érres, non ruptírus sum.
Vos qui potestis ópe uostra censérir 15
Accípite reliuom: álienó uti nil moror.
Fugítuos ille, ut díixeram ante, huiús patri
Domo quém profugiens dóminum apostulerat, uén-
dedit.

Is póstquam hunc emit, dédit eum huic gnató suo
Pecúliarem, quia quasi una aetás erat. 20
Hic núnc domi seruit suo patri nec scít pater:
Enimuéro di nos quási pilas hominés habent.
Ratiónen habetis, quó modo unum amíserit.

Postquam belligerant [autem] Aetoli cum Aleis,
 Vt sit in bello, capit alter filius. 25
 Medicus Menarchus emit ibidem in Alide.
 Coepit captiuos commercari hic Aleos,
 Siquid reperire possit, qui mutet suum:
 [Illum captiuom: hunc suum esse nescit qui domist]
 Et quoniam heri inauduit, de summó loco 30
 Summóque genere cíptum esse equitem ex Alide,
 Nil pretio parsit, filio dum parceret:
 Recónciliare ut fácius possét domum,
 Emit de praeda hosce ámbos a quaestóribus.
 Hisce autem inter sese hunc confinxerunt dolum, 35
 Quo pacto hic seruos suum erum hinc amittat domum.
 Itaque inter se committant uestem et nomina:
 Illuc uocatur Philocrates, hic Týndarus:
 Huius ille, hic illius hodie fert imáginem.
 Et hic hodie docte expedit hanc fallaciā 40
 Et suum erum faciet libertatis cónpotem:
 Eodemque pacto frátem seruabit suum
 Reducemque faciet líberum in patriam ad patrem
 Inprudens: itidem ut saépe iam in multis locis
 Plus insciens quis fecit quam prudens boni. 45
 Set inscientes [hi] sua sibi fallacia
 Ita cónpararunt et confinxerunt dolum,
 [Itaque hi commenti de sua sententia]
 Vt in séruitute hic apud suum maneat patrem:
 Ita nunc ignorans [domi] suo sibi seruit patri. 50
 Homunculi quanti sunt, quom recogito.
 Haec rēs agetur nobis, uobis fábula.
 Set etiamst paucis uos quod monitos uoluerim.
 Profecto expediet fábulae huic operam dare:
 Non pértractate factast neque item ut céterae, 55

Neque spúrcidici insunt uérsus inmemorábiles:
 Hic néque periurus lénost nec meretríx mala
 Neque msles gloriósus. ne uereámini,
 Quia bélum Aetolis ésse dixi cum Áleis:
 Foris illic extra scénam fient praélia. 60
 Nam hoc paéne iniquomst, cómico chorágio
 Conári desubito ágere nos tragoédiam.
 Proin síquis pugnam expéctat, litis cóntrahat:
 Valéntiorem nánctus aduorsárium
 Si erít, ego faciam ut púgnam inspectet nón bonam,
 Adeo út spectare póstea omnis óderit. 66
 Abeó. ualete, iúdices iustíssumi,
 Domf duellique düellatores óptumi.

A C T V S I.

ERGASILVS.

Iuuéntus nomen índidit Scortó mihi,
 Quia ínuocatus sóleo esse in conuicio. 70
 Scio apsúrde dictum hoc dérisores dícere,
 At ego áio recte. nam fn conuiuó sibi
 Amátor, talos quóm iacit, scortum ínuocat.
 Estne ínuocatum an nón [est? est] planíssume.
 Verum hérkle uero nós parasiti plánius, 75
 Quos númquam quisquam néque uocat neque in-
 uocat:
 Quasi mýres semper édimus alienúm cibum.
 Vbi rés prolatae súnt, quom rus hominés eunt:
 Semíl prolatae rés sunt nostris déntibus.
 Quasi quóm caletur cóchleae in occultó latent, 80
 Suó sibi suco uíuont, ros si nón cadit:
 Itém parasiti rébus prolatis latent
 In oculto, miseri uíctitant sucó suo,
 Dum rúri rurant hómines quos ligúrriant.
 Prolatis rebus párasiti uenátici 85
 Canés sumus: quando rédierunt, Molóssici
 Odiósicique et múltum incommodéstici.
 Et híc quidem hercle, nísi qui colaphos pérfeti
 Potis parasitus frángique aulas ín caput,
 Vel éxtra portam trígeminam ad saccum sicut. 90
 Quod m̄shi ne eweniat nón nullumst periculum

Nam póstquam meus est réx potitus hóstium,
 (Ita [ením] belligerant núnct Aetoli cum Áleis:
 Nam Aetólia haec est: filist captus in Álide
 Philopólemus huius Hégionis flius 95
 Senís qui hic habitat: quae aédes lamentáiae
 Mihi súnt, quas quotiensquómq[ue] conspició, fleo)
 Nunc híc occépit quaéstum hunc fili grátia
 Inhonéstum, maxume alienum ingenió suo:
 Hominés captiuos cónmercatur, si queat 100
 Aliquem fñuenire, súum qui mutet filium.
 Quod quídem ego nimis quam cúpio [senex] ut im-
 petret:
 Nam ni illum recipit, nihil est quo me rēcipiam.
 Nullá iuuentutis spés est: sese omnés amant.
 Ille dénum antiquis ést adulescens móribus, 105
 Quoius núnquam uoltum tránquillaui grátiis.
 Condígne pater est éius moratus móribus.
 Nunc ád eum pergám. sét aperitur óstium,
 Vnde sáturitate saépe ego exiui ébrius.

HEGIO. LORARIUS. ERGASILVS.

HE. Aduórte animum huc sis: istos captiuós duos
 Herí quos emi dé praeda a quaestóribus, 111
 His indito caténas singulárias,
 Istás maiores quib[us] sunt uincti démito.
 Sinito ámbulare, si foris, si intús uolent:
 Set uti ádserventur mágna diligéntia. 115
 Libér captiuos áuis ferae consimilis est:

Semél fugiundi sí datast occasio,
Satis ést: post illam nūmquam possis prēndere.

LO. ‘ mnés profecto l̄beri lubéntius

Sumus quám seruimus. HE. Nón uidere ita t
quidem. 12

LO. Si nón est quod dem, méne uis dem ipse i
pedes?

HE. Si déderis, erit extémplo mihi quod dém tib

LO. Auis mé ferae consimilem faciam, ut praédica

HE. Ita ut dícis: nam si fáxis, te in caueám dabo.

Set satis uerborumst: cúra quae iussi átque abi. 12

Ego sbo ad fratrem ad álios captiuós meos:

Visám ne nocte hac quípiam turbáuerint.

Inde mé continuo récipiam rusúm domum.

ER. Aegrést mi hunc facere quaéstum carceráriu

Proptér sui gnati miseriam miserum senem. 13

Set si úllo pacto ille híc conciliari potest,

Vel cárnuficinam hunc fáceré possum pépeti.

HE. Qui hic lóquitur? ER. Ego, qui tuo maeror
máceror,

Macéscō, consenésco et tabescó miser.

Ossa átque pellis súm miser aegritúdine. 13

Neque úmquam quicquam mé iuuat quod edó domi

Forís aliquantillum étiam quod gusto id beat.

HE. Ergásile, salue. ER. Díte bene ament, Hégis

HE. Ne flé. ER. Egone illum nón fleam? ego no
défleam

Talem ádulescentem? HE. Sémper sensi filio 14

Meo té esse amicum et illum intellexi tibi.

ER. Tum déniqüe homines nóstra intellegimús bon:

Quom quae ín potestate hábuimus ea amísimus.

Ego, póstquam gnatus túus potitust hóstium,

Expertus quanti fuerit, nunc desidero. 145

HE. Alienus quom eius incommodum tam aegré feras,

Quid me patrem par facerest, quo illus unicus?

ER. Ego alienus? alienus ille? ah, Hégio,

Numquam istuc dixis néque animum induxis tuum:

Tibi ille unicus, mihi etiam unico magis unicust. 150

HE. Laudó, malum quom amici tuum ducis malum.

Nunc habe bonum animum. **E**R. Osei: huic illút dolet,

Quia nunc remissus est edundi exérctus.

HE. Nullumne interea nánctu's, qui possét tibi Remíssum quem dixi imperare exérctum? 155

ER. Quid crédis? fugitant ómnes hanc prouinciam, Quoi optigerat, post Philopólemus quam captust tuus.

HE. Non pól mirandumst fugitare hanc prouinciam.

Multis et multigeneribus opus est tibi

Miltibus: primundum ópus Pistoriensibus: 160

Eorum aliquot genera sunt Pistoriensium:

Paniceis opus est, ópus Placentinis quoque,

Opus Túrdetanis, ópus est Ficedulensisbus:

Tum máritumi omnes milites opus sunt tibi.

ER. Ut saépe summa ingénia in occulto latent: 165

Hic quális imperátor nunc priuátus est.

HE. Habe módo bonum animum. nam illum confidó domum

In his diebus me reconciliássere.

Nam eccum captiuom hunc ádulescentem [emi] Áleum

Prognátum genere summo et summis ditiis: 170

Hoc illum me mutáre confidó fore.

ER. Ita dī deaeque fāxint. HE. Set numquō fo
Vocātus[es]ad cénam? ER. Nusquam, quód scis
Set quíd tu id quaeris? HE. Quia mist natalis di
Proptérea te uocári [ad me] ad cenám uolo.

ER. Facéte dictum. HE. Sét si pauxillúm potē
Conténtus esse. ER. Ne perpauxillúm modo:
Nam istóc me adsiduo uictu delectó domi.

HE. Age sis roga. ER. Emptum, nisi qui meliorē
ádferet

Quae mi átque amicis plāceat conditiō magis: 1
Quasi fūndum uendam, mēis me addicam lēgibus

HE. Profūndum uendis tú quidem, hau fundūm mil
Set sí uenturu's, témpéri. ER. Hem, uel i
ótiumst.

HE. I módo, uenare lépore: nunc ictim tenes.
Nam méus scruposam uictus conmetát uiam. 1

ER. Numquam istoc uinces me, Hégio: ne póstule
Cum cálceatis déntibus ueniám tamen.

HE. Aspér meus uictus sánest. ER. Sentisne éssita:

HE. Terréstris cenast. ER. Sús terrestris béstia:

HE. Multís holeribus. ER. Cúrato aegrotós don
Numquíd uis? HE. Venias témpéri. ER. Memoré
mones. 1

HE. Ibo intro atque intus súbducam ratiúnculam,
Quantillum argenti mishi apud trapezitám siet.

Ad frátem, quo ire díixeram, mox fuero.

A C T V S II.

LORARI. CAPTIVI (PHILOCRATES. TYNDARVS).

LO. Si di immortales id uoluere, uos hanc aerumnam
éxequi, 195
Decet pati animo id aequo: si id facietis, leuior labor
erit.

Domi fūistis credo liberi:
Nunc seruitus si euénit, ei uos mórigerari mōs bonust
Eamque étiam erili império ingeniiis uóstris lenem
réddere.

Indigna digna habénda sunt, erus quaé facit. 203
CA. Oh. LO. Éiulatióne haut opus est: oculis
+ multa miraclitis.

In ré mala animo si bono utare, ádiuuat.
CA. At nós pudet quia cùm catenis súmus. LO. At
pigeat póstea

Nóstrum erum, [núnc] si uos éximat uinculis
Aút solutós sinat quós argento émerit. 205
CA. Quid [ille] a nobis métuit? scimus nós nostrum
officiúm quod est.

LO. Át fugam fíngitis: séntio quam rém agitis.
CA. Fúgiamus nos? quó fugiamus? LO. In patriam.
CA. Apage, hau nós id deceat
Fúgitios imitári. LO. Immo edepol, si érit occasio,
haút [id] dehortor.

CA. Vnum exoráre uos sítite nos. LO. Quídnam
id est? 210

CA. *Ýt sine hisce árbitris átque uobís locum
Détis nobís loqui.*

LO. *Fíat. apscédite hinc. nós concedámus huc.
Sét breuem orátióne fncipisse. PH. Hém mi
istuc*

*Cértum erat: cóncede huc. LO. Ábi tu istim.
TY. Obnóxii* 215

*Ámbo uobís sumus própter hanc rém, quom
quae*

Vólumus nos cóplae fáctis nos cónpotes.

PH. *Sécede huc núnc iam, sí uidetúr, procul,
Ne árbitri dícta nostra árbitrarí queant
Neú permanét palam haec nóstra fallácia.* 220
*Nám doli nón doli súnt, nisi astú colas,
Sét malum máximum, si id palam próuenit.
Nám si erus tú mihi's átque ego esse mé tuum
Sér uom adsimuló, tamen uiso opust, caúto
opust,*

Vt sóbrie hoc sineque árbitris 225

*Adcúrate agátur, docte ét diligénter.
Tanta íncepta rés est: hau sómnicalóse hoc
Agúndumst. TY. Ero út me uolés esse. PH.
Spéro.*

*TY. Nam tú nunc uidés pro tuó caro cápité
Carum ófferre [mé] meum capút ultitáti.* 230

PH. *Scio. TY. Át memento scíre, quando id quód
uoles habébis.*

*Nám maxuma párs fere mórem hunc hominés
habent:*

*Quód uolunt, dum ímpetrant
Síbi, boni súnt: set ubi iám penes sése habent,
Ex bonis péssumi et fraúdulentíssumi* 235

Fíunt. nunc út mihi té uolo esse aútumo.

* * * * * * * * *
 * * * * * * * * *
 * * * * * * * * *

Quód tibi suádeam, suádeam měo patri.

PH. Pól ego te, si aúdeam, měum patrem
nóminem:

Nám secundúm patrem tú's pater próxumus.

TY. Áudio. PH. Et proptérea saepiús ted ut memí-
neris moneo: 240

Nón ego erus, set tibi conseruos stím. nunc opsecró te
hoc unum:

Quóniam nobis di ínmortales ánimum ostenderánt
suum,

Vt qui erum me tibi fuisse atque ésse nunc conseruóm
uelint:

Quom ántehac pro iure ímperitabam měo, nunc te oro
pér precem,

Pér fortunam incértam et per mei te érga bonitatém
patris 245

Pérque conseruítium, quod [mihi] hóstica euenít manu,
Né me secus honóre honestes, quám quom seruibás
mihi,

Atque ut qui fueris et qui nunc sis meminisse ut mé-
mineris.

TY. Scío quidem me té esse nunc et té esse me.

PH. Hem istuc sí potes 249

Mémoriter meminisse, est nobis spés in hac astútia.

Hecio. PHILOCRATES. TYNDARVS.

HE. Iam égo reuortar intro, si ex his quae uolo exquisímero.

Vbi sunt isti, quos ante aedis iussi huc produci foras?

PH. Edépol tibi ne in quaestione essémus cautum intellego:

Ita uincis custodiisque circummoeniti sumus.

HE. Qui cauet ne décipiatur, uix cauet, quom etiam cauet. 255

Etiam quom cauisse ratus est, saépe is cautor captus est.

An uero non iusta causast ut uos seruem sedulo,
Quos tam grandi sim mercatus praesenti pecunia?

PH. Néque pol tibi nos, quia nos seruas, aequomst uitio uortere,

Néque te nobis, si hinc abeamus, si fuat occasio. 260

HE. Ut uos hic, itidem illi apud uos meus seruatur filius.

PH. Captust? HE. Ita. PH. Non igitur soli nos ignauit fuiimus.

HE. Sécede huc: nam sunt quae [ego] ex te solo scitarí uolo,

Quarum rerum te falsilocus mihi esse nolo. PH. Non ero, 264

Quod sciām: siquid nescibo, id nescium tradam tibi.

TY. Nunc senex est in tonstrina: nunc iam cultrum attinet.

Ne id quidem inuoluci inicere uoluit, uestem ut ne inquinet.

Sed utrum strictimne attonsurum dicam esse an per pectinem

Néscio: uerum si frugist, usque admutilabit probe.

HE. Quid tu? seruosne esse an liber mäuelis, memorá mihi. 270

PII. Próxumum quod sit bono quodque à malo longissime,

Id uolo: quamquam non multum fuit molesta séruitus
Nec mihi secus erat quam si essem familiaris filius.

TY. Eúgepac: Thalém talento non emam Milésium:
Nam [pol] ad sapiéntiam huius nímius nugatór fuit. 275
Vt facete orationem ad sérpitutem cónculit.

HE. Quó de genere gnátust illi Phílosocrates? PH.
Polyplúsio,

Quód genus illist únum pollens atque honoratíssimum.

HE. Quid ipsus hic? quo honórest illi? PH. Súmmo
atque ab summis uiris.

HE. Tum igitur ei quom in Áleis est grácia tanta, ut
praédicas, 280

Quid diuitiae, súntne opimae? PH. Vnde excoquat
sebúm senex.

HE. Quid pater? uiuítne? PH. Viuom, quom inde
abimus, líquimus:

Núnc uiuatne nécne, id Orcum scíre oportet scilicet.

TY. Sálua rcs est: phílosophatur quóque iam, non
mendáx modost.

HE. Quid erat ei nomén? PH. Thensaurochrýsoni-
cochrysides. 285

HE. Videlicet proptér diuitias índitum id nomén
quasist?

PII. Immo edepol proptér auritiam ipsius atque au-
daciām.

[Nam illic quidem Theodoromedes fuit germano no-
mine.]

HE. Quid tu sis? tenaxne pater est eius? **PH.** Immo
edepol pétinax:

Quin etiam ut magis nōscas, genio suo sibi quando
sacrificat, 290

Ad rem diuinam quibus opus est Sāmiis uasis uititur,
Né ipse genius subrupiat: proinde aliis ut credat uide.

HE. Séquere hac me igitur. éadem ego ex hoc quaé
uolo exquisíuero.

Philocrates, hic fecit hominem frugi ut facere
oportuit.

Nám ego ex hoc quo génere gnatus sis scio: hic fassist
mihi. 295

Haéc tu eadem si cónfiteri nis, tua [e] re féceris,
Quaé tamen scito scire me ex hoc. **TY.** Fécit officium
híc suum,

Quóm tibist conféssus uerum, quámquam uolui sédulo
Mēam nobilitatem occultare et génus et diuinitás meas,
Hégio: nunc quándo patriam et libertatem pérdidi, 300
Nón ego me istunc pótius quam te métuere aequom
cénseo.

Vís hostilis cum istoc fecit mēas opes aequabilis.
Mémini quom dicto haít audebat: factō nunc laedat
licet.

Sét uiden? fortuna humana fingit artatque út lubet.
Mé qui liber fúeram seruom fecit, e summo ínfumum:
Qui ímperare insuéram, nunc altérius ímpério
ópsequor. 306

Et quidem si prōinde ut ipse fui ímperator familliae
Hábeam dominum, nón uerear ne iniúste aut grauiter
mi ímperet.

Hégio, hoc te mónitum, nisi forte ipse non uis, uó-
lueram.

HE. Lóquere audacter. TY. Tam égo fui ante lñber
quam gnatús tuus. 310

Tám mihi quam illi libertatem hostis eripuit manus.
Tám ille aput nos séruit, quam ego nún̄ hic aput te
séruiro.

Ést profecto déus, qui quae nos gérimus auditque ét
uidet.

Ís, uti tu me hic hábueris, proinde illum illi curáuerit.
Béne merenti béne profuerit, māle merenti pár erit.

Quám tu filiúm tuum, tam patér me meus desíderat. 316

HE. Mémini ego istaec. sét faterin éadem quae hic
fassúst mihi?

TY. Égo patri meo ésse fateor súmmas diuítias domi
Méque summo génere gnatum. sét te optestor, Hégio,
Né tuum animum auáriorem fáxint diuítiae meae, 328
Né, tametsi unicús sum, magis decrére uideatúr
patri,

Mé saturum seruire aput te súmptu et uestitu tuo
Pótius quam illi, ubi mínume honestumst, méndican-
tem ufuere.

HE. [Ego uirtute deum et maiorum nostrum diues
sum satis.]

Nón ego omnínó lucrum omne esse útile homini
existumo. 325

Scio ego, multos iám lucrum homines lúculentos
réddidit:

Ést etiam ubi profecto damnum praéstet facere quám
lucrum.

Ódi ego aurum: múlta multis saépe suasis pérperam.
Nún̄ hoc animum aduórte, ut ea quae séntio paritér
scias.

Filius meus filii aput uos séruit captus [in] Álide: 330

Éum si redditis m̄hi, praetereā [tu] únum nummum né
duis:

Et te et hunc amittam hinc. alio pácō abire nón potes.

TY. Óptumum atque aequíssumum oras óptumusque
hominum és homo.

Sét is priuatam séruitutem séruit illi an púlicam?

HE. Príuatam medicí Menarchi. TY. Pól is quidem
huius ést cluens: 335

Tam hóc quidem tibi ín procliuit, quam ímber est,
quandó pluit.

HE. Fáci homo ut redimátur. TY. Faciam. sét ted
oro [hoc], Hégio,

HE. Quíd uis faciam? dum áb re nequid óres. TY.
Auscultá, scies.

Égo me amitti, dónicum ille huc rédierit, non póstulo:

Vérum, te quaeso, aéstumatum hunc m̄hi des, quem
mittam ad patrem, 340

Út is homo redimátur illi. HE. Immo álium potius
mísero

Hínc, ubi erunt indútiae, illuc, tūum qui conueniat
patrem,

Quí tua quae iussis mandata ita út uelis [ei] pérferat.

TY. Át nihil est ignótum ad illum mítttere: operam
lúseris.

Hínc mitte, hic transáctum reddet ómne, si illuc
uénérerit. 345

Néc quemquam fidéliorem néque quoī plus credát potes
Míttere ad eum, néc qui magis sit séruos ex senténtia,

Néque adeo quoī tūum concredat filium hodie audácius.

Né uereare: mēo periclo ego húius experiár fidem

Frétus ingenio ēius, quod me esse scít erga se bénē-
uolum. 350

HE. Mittam equidem istunc aéstumatum tua fide, si
uís. TY. Volo:

Quám citissumé potest, tam hoc cédere ad factúm
uolo.

HE. Númquae causast quín, si ille huc non rédeat,
uigintí minas

Míhi des pro illo? TY. Óptuma immo. HE. Sóluite
istum núc iam,

Átque utrumque. TY. Dí tibi omnes ómnia optata
ófferant, 355

Quóm me tanto honóre honestas quómque ex uincis
éximis.

Hóc quidem hau moléstumst iam, quod collus collarí
caret.

HE. Quód bonis benefít beneficium, grátia ea gra-
uidást bonis.

Núnc tu illum si illó's missurus, díce, monstra,
praécipe,

Quae ád patrem uis nántiari. uín uocem huc ad té?
TY. Voca. 360

HE. Quae rés bene uortat míhi meoque filio
Vobísque: uolt te nóuos erus operám dare

Tuo néteri domino, quód is uelit, fidéliter.

Nam ego aéstumatum huic dédi te uigintí minis:

Hic autem te ait mítttere hinc uelle ád patrem, 365

Meum ut illi redimat filium, mutátiō

Intér me atque illum ut nóstris fiat filiis.

PH. Vtróqueuorsum réctumst ingeníum meum,

Ad te átque [ad] illum: pró rota me utí licet.

Vel ego húc uel illuc uórtar, quo imperábitis. 370

HE. Tu tibi tuopte ingénio prodes plúrumum,

Quom séruitutem férs ita ut ferrí decet.

Sequere: én tibi hominem. TY. Hábeo gratiám tibi,
Quom copiam istam mi ét potestatém facis,

Vt ego ad parentis húnc remittam núnctum, 375

Qui mé quid rerum hic ágitem et quid fierí uelim,
Patrí meo ordine ómnem rem illuc pérferat.

Nunc ita conuenit ínter me atque hunc, Tyndare,

Vt te aéstumatum in Álidem mittam ad patrem:

Si nón rebitas, huic ut uigintí minas 380

Dem pró te. PH. Recte cónuenisse séntio.

Nam páter expectat aut me aut aliquem núnctum,

Qui hinc ad se ueniat. TY. Érgo animum aduortás
uolo,

Quae núnctiare hinc té uolo in patriam ad patrem.

PH. Philocrates, ut adhuc locorum féci, faciam
sédulo, 385

Vt potissum quod in rem récte conducát tuam
Id petessam id pérsequarque córde atque animo et
uíribus.

TY. Fácis ita ut te fácerre oportet: núnct animum
aduortás uolo.

Ómnium primum salutem dícito matri et patri
Et cognatis et siquem alium bénueolentem uideris: 390
Me híc ualere et séruitutem séruire huic homini
óptumo,

Quí me honore honéstiorē sémper fecit et facit.

PH. Ístuc ne praecípias, facile mémoria memini
tamen.

TY. Nam équidem nisi quod cùstodem habeo Isberum
me esse árbitror. 394

Dícito patrī, quo pacto mshí [nunc] cum hoc conuenerit
De húius filiō. PH. Quae memini, móra merast
mémérier.

TY. Vt eum redimat éremittat nōstrum huc amborūm
uicem.

PH. Méminero. **HE.** At quam primum poterit: in
rem utriques máxume.

PH. Nón tuum tu mágis uidere quam ille suum gnatūm
cupit.

HE. Méus mihi, suus quoiquest carus. **PH.** Númquid
aliut uís patri 400

Núntiari? **TY.** [Me hic ualere et tute audacter dico,
Tyndare, inter] Nós fuisse ingénio hau discordábili,
Néque te conmeruísse culpam néque me aduersatūm
tibi,

Béneque ero gessísse morem in tántis aerumnís tamen,
Néque med umquam déseruisse té neque factis néque
fide 405

Rébus in dubiis, egenis. haéc pater quandó sciet,
Tyndare, ut fueris animatus érga suum gnatum
átque se,

Númquam erit tam auárus, quin te emittat gratis
manu.

Et mea opera, si hinc rebito, fáciam ut faciat fáclius:
Nám tua opera et cómitate et uirtute et sapiéntia 410
Fécisti ut redire liceat ád parentis dénuo,

Quóm aput hunc conféssus es et génus et diuitiás
meas:

Quó pacto emisisti e uinclus túum erum tua sapiéntia.

PH. Féci ego ita ut commémoras, et te méminisse id
gratúmst mihi.

Mérito [tuo] tibi ea éuenerunt á me. nam nunc, Phlo-
crates, 415

Sí ego item memorém quae me erga múlta fecistí
bene,

Nóx diem adimat: nám quasi seruos méus sis, nihilò
sétius
Ópsequiosus [tú] mihi semper füisti. HE. Di uostrám
fidem,
Hóminum ingenium liberale. ut lácrumas excutiún^t
mihi.
Videas corde amáre inter se: quántis [hic modo]
laúdibus 420
Síum erum seruos cónlaudauit. TY. Pól istic me
haut centénsuam
Pártem laudat, quam ípse meritust út laudetur laú-
dibus.
HE. Érgo quom optumé fecisti, núnc adest occasio
Bénéfacta cumuláre, ut erga hunc rém geras fidéliter.
PH. Mágis non factum póssum uelle quam ópera
experiar pérsequi: 425
Íd uti scias, Iouém supremum téstem do [tibi], Hégio,
Me ínfidelem nón futurum Philocrati. HE. Probus
és homo.
PH. Néc me secus umquam éi facturum quícquam
quam memét mihi.
TY. Ístaec dicta te éxpeditre et óperis et factís uolo,
Ét quom minus dixí quam uqlui dé te, animum ad-
uortás uolo 430
Átque horunc uerbórum causa cáue tu mi iratús
fuas.
Sét, te quaeso, cóbítato hinc měa fide mittí dóum
Te aéstumatum et méam esse uitam hic pró te positam
pígnéri,
Né tu me ignorés, quom extemplo meo é conspectu
apscésseris,
[Quom me seruom in seruitute pro te hic reliqueris]

- Túque te pro libero esse dícas, pignus déseras, 436
 Néque des operam pró me ut huius réducem facias
 filium.
- Scito te hinc minís uiginti aëstumatum míttier.
 Fáce fidele sis fidelis, cáue fidem fluxám geras.
- Nám pater, scio, fáciet quae illum fáceré oportet
 ómnia. 440
- Sérua tibi in perpétuom amicum me átque hunc in-
 uentum ínueni.
- Haéc per dexterám tuam te déxtera retinéns manu
 Ópsecro, infidélier mi né fuas quam ego súm tibi.
 Hoc age [sis]: tu mshí nunc erus es, tú patronus, tú
 pater:
- Tíbi conmendo spés opesque mías. PH. Mandauistí
 satis. 445
- Sátin habes, mandáta quae sunt facta si referó?
 TY. Satis.
- PH. Ét tua et tua húc ornatus réueniam ex sen-
 téntia.
- Númquid aliut? TY. Vt quam primum póssis redeas.
 PH. Rés monet.
- HE. Iám [tu] sequere mé, uiaticum út dem a trapezitá
 tibi:
- Éadem opera a praetóre sumam sýngraphum. TY.
 Quem sýngraphum? 450
- HE. Quem híc ferat secum ád legionem, hinc íre huic
 ut liceát domum.
- Tu íntro abi. TY. Bene ámbulato. PH. Béne uale.
 HE. Edepol rém meam
- Cónstabiliui, quom filios emi dé praeda a quaestó-
 ribus.
- Éxpediui ex séruitute filium, si dís placet.

Át etiam dubitáui hos homines émerem an non
emerém dia. 455

Séruate istum súltis intus, sérui, ne quoquám
pedem

Écferat sine cùstodela. [iám] ego apparebó domi,
Ád fratrem modo [ád] captiuos álios inuisó meos.

Éadem percontábor, ecqui hunc ádulescentem nóuerit.

Séquere tu: te ut ámittam, ei rei prísum praeuortí
uolo. 460

H E G I O . (A R I S T O P H O N T E S .)

Quid ést suauiús quam
 Bene rém gerere bōno puplicó, sicut féci
 Ego herf, quom emi hosce hómines. ubi quisque
 uident [me hódie], 500
 Eúnt obuiám gratulánturque eám rem.
 Ita [núnc] me miserúm restitándo, retinéndo
 Lassúm reddidérunt:
 Vix ex gratulándo misér iam eminébam.
 Tandem ábii ad praetorem. sibi uix requieui, rogo
 Mihi sýngraphum: datur: flico 506
 Dedi Týndaro: ille abiít domum:
 Inde flico praeuórtor
 Domúm, postquam id áctumst.
 Eo prótinus ad fratrém, mei ubi álii sunt captíui: 510
 Rogó Philocratem ex Álide ecquis hóminum norit:
 [átque] hic
 Exclámat, esse cum sibi sodalem: dico eum esse
 apút me.
 Hic ex templo orat ópseocratque, eum sibi uidere ut
 líceat.
 Iussi flico hunc exoluier. inde ábii. nunc tu séquere,
 Ut quód me orauisti ímpetres, eum hóminem uti
 conuénias. 515

T Y N D A R Y S .

Nunc illut est, quom mé fuisse quam ésse nimio má-
 uelim:
 Nunc spés opes auxiliaque a me ségregant spernánt-
 que se.

Me illam dico, quoniam nulla nimis nimis saltem sperabilist:
Neque omnibus nimis neque saltem spes, quia mihi hunc
appellat nescio: 519

Nec subdolis amicis nulli impunem mortellum meum.
Nec si cunctis nec facies solum mortellum obviarum.
Neque deprecationis perfidus nimis nec malefactus fugast.
Nec confidens impunem longiorum nec desorticulum
dolam.]

Operta que facere aperta sunt, patet praestitiae.

Omnis palam res: neque de hac re negotiumst, 525
Quia male occidam appetimusque pestem erici nem malam.
Pérdidit me Aristophantes hic, qui istro aduenit
modo:

Is me nouit, is sodalis Philocraei et cognatus est.

Néque Salus seruire, si uolt, né potest: nec cōpiast
[Me expediundi], nisi si astutiam aliquam corde
máchinor.

Quám, malum? quid máchiner, quid cōminiscar,
haéreo: 531

[Nisi] nugas inéptiasque iam incipiso máxumas.

HEGIO. ARISTOPONTES. TYNDARVS. LORARI.

HE. Quo illum nunc hominem próripuisse fōras se dicam
ex aēdibus?

TY. Enimuero nunc ego ócidi: eūnt ad te hostes,
Týndare.

Quid fábulabor? quid negabo? aut quid fatebor? [nám]
mihi 535

Res ómnis in incerto sitast: quid rébus confidám meis?
Vtinám te di prius pérderent, quam pérlisti e patriá tua,

[Hic illest dies, quom nulla uitae mēae salus sperabilist:
Neque auxilium mist néque adeo spes, quaé mi hunc
aspellat metum: 519]

Nec subdolis mendaciis mihi usquam mantellum st meis.]
Nec súcophantiis nec fucis ullum mantellum óbuiamst.
Neque déprecatiō perfidiis mēis nec malefactis fugast.
[Nec cónfidentiae usquam hospitium st nēc deuorticulum
dolis.]

Operta quae fuére aperta sunt, patent praestigiae.

Omnis palamst res: néque de hac re negótiumst, 525
Quin male occidam óppetamque péstem eri uicém malam.
Péridit me Arístophontes hic, qui intro aduenit
modo:

Ís me nouit, ís sodalis Phlocrati et cognatus est.

Néque Salus seruare, si uolt, mé potest: nec cópiast
[Me expediundi], nisi si astutiam aliquam corde
máchinor.

Quám, malum? quid máchiner, quid cónminiscar,
haéreo: 531

[Nisi] nugas inéptiasque iam incipiso máxumas.

HEGIO. ARISTOPONTES. TYNDARVS. LOBARI.

HE. Quo illum nunc hominem próripuisse fôras se dicam
ex aéibus?

TY. Enimuéro nunc ego óccidi: eunt ad te hostes,
Týndare.

Quid fábulabor? quid negabo? aut quid fatebor? [nám]
mihi 535

Res omnis in incertó sitast: quid rébus confidám meis?
Vtinám te di prius pérderent, quam péríisti e patriá tua,

Arístophontes, qui éx parata re ínparatam omném facis.
Occíasast haec res, nisi reperio atrócem mi aliquam
astútiam.

HE. Sequere: én tibi hominem, adi átque adloquere.

TY. Quís homost me hominum míserior?

AR. Quid istuc est, quod mèos te dicam fúgitare
oculos, Týndare, 541

Próque ignoto me áspernari, quási me numquam
nóueris?

Équidem tam sum séruos quam tu, etsi égo domi libér
fui,

Tu úsque a puero séruitutem séruiuisti in Álide.

HE. Édepol minume míror, si te fúgitat aut oculós
tuos 545

Aút si te odit, qui istum appelles Týndarum pro
Philocrate.

TY. Hégio, hic homó rabiosus hábitus est in Álide:
Né tu quod istic fábuletur aúris inmittás tuas.

Nám istic hastis insectatus ést domi matrem ét patrem,
Ét illic isti qui sputatur mórbus interdúm uenit. 550
Pròin tu ab istoc prócul apscedas. **H**E. Vílto istum a
me. **A**R. Ain, uérbero,

Mé rabiosum atque insectatum esse hástis meum me-
morás patrem?

Ét eum mihi esse mórbum, ut qui med ópus sit in-
sputárier?

HE. Né uerere, múltos iste mórbus homines mácerat,
Quibus insputari saluti fuit atque is profuit. 555

AR. Quid, tu autem etiam huic crédis? **H**E. Quid ego
crédam huic? **A**R. Insanum ésse me.

TY. Víden tu hunc, quam inimíco uoltu intúitur?
concedi óptumumst,

- Hégio: fit quód ego dixi: gliscit rabies: cáue tibi.
HE. Crédidi esse insánum extemclo, ubi te áppel-
lauit Týndarum.
- TY.** Quín suum ipse intérduim ignorat nómen neque
scit qui siet. 560
- HE.** Át etiam te sūum sodalem esse äibat. **TY.** Hau
uidí magis:
Ét quidem Alcmaeus átque Orestes ét Lycurgus póstes.
Vna opera mihi súnt sodales qua fste. **AR.** At etiam,
fúrcifer,
- Mále loqui mi audés? non ego te nóui? **HE.** Pol
planum fid quidemst:
- [Non nouisse, qui istum appelles Tyndarum pro
Philocrate.] 565
- Quém uides, eum ignóras: illum nómimas, quem nón
uides.
- AR.** Ímmo iste eum sese àit qui non est ésse et qui
ueróst negat.
- TY.** Tu énī repertu's, Philocratem qui súperes
ueriuérbio.
- AR.** Pól, ego ut rem uideo, tu inuentu's, uéra vani-
tudine
- Quí conuincas. sét quaeso hercle agedum áspice ad me.
TY. En. **AR.** Díc modo, 570
- Tén negas Tyndárum esse? **TY.** Nego ego. **AR.** Tún
te Philocratem ésse ais?
- TY.** Égo [uero] inquam. **AR.** Túne huic credis? **HE.**
Plús quidem quam tibi aut mihi:
Nam fle quidem, quem tú esse hunc memoras, hodie
hinc abiit Álidem
- Ád patrem huius. **AR.** Quém patrem, qui séruos est?
TY. Et tú quidem

Séruos es, libér fuisti: et égo me confidó fore, 575
 Si híius huc recónciliasso in lsbértatem filium.

AR. Quid ais, furcifér? tun natum té esse memoras
 líberum?

TY. Nón equidem me Líberum, set Phílocratem esse
 aió. AR. Quid est?

Ýt scelestus, Hégio, nunc íste [te] ludós facit.

Nám is est seruos ípse neque praetér se umquam ei
 seruós fuit. 580

TY. Quia tute ipse egés in patria néc tibi qui uiuás
 domist,

Ómnis inueníri similis túi uis: non mirúm facis:
 Ést miserorum, ut máleuolentes sín atque inuideánt
 bonis.

AR. Hégio, uide sis nequid tu huic témere insistas
 crédere:

Átque ut perspició, profecto iám aliquid pugnaé
 dedit: 585

Fílium tuum quód redimere se ait, id ne utiquam m̄hi
 placet.

TY. Scio te id nolle fieri: ecficiam tamen ego id, si
 di áduuant.

Íllum restituam huic, hic autem in Álidem me m̄eo
 patri:

Própterea ad patrem hínc amisi Týndarum. AR. Quin
 túte is es:

Néque praeter te in Álide ullus séruos istoc nō-
 minest. 590

TY. Pérgin seruom me exprobrare esse, id quod ui-
 hostili óptigit?

AR. Énim iam nequeo cóntineri. TY. Heus, aúdin
 quid ait? quín fugis?

Iám illic hic nos insectabit lápidibus, nisi illúnc iubes
Cónprehendi. AR. Crúcior. TY. Ardent óculi:
fune opust, Hégio:

Víden tu illi maculári corpus tótum maculis lúridis?
Átra bilis ágitat hominem. AR. At pól te, si hic
sapiát senex, 596

Píx atra agitet áput carnuficem tūoque capiti inlúceat.
TY. Iám deliraménta loquitur, láruae stimulánt
uirum.

HE. Quíd, si [ego] hunc [nunc] cónprehendi iússerim?
TY. Sapiás magis.

AR. Crúcior lapidem nón habere mé, ut illi mastigiae
Cérebrum excutiam, quí me insanum uérbis concinnát
suis. 601

TY. Aúdin lapidem quaérítare? AR. Sólus te
solúm uolo,
Hégio. HE. Istinc lóquere, siquid uís, procul:
tamen aúdiām.

TY. Námque edepol si adbítēs propius, ós denasabít
tibi

Mórdicus. AR. Neque pól me insanum, Hégio, esse
créduis 605

Néque fuisse umquám neque esse mórbum, quem istic
aútumāt.

Vérūm siquid métuis a me, iúbe me uinciri: uolo,
Dúm istic itidem uínciatur. TY. Ímmo enim uero,
Hégio,

Ític qui uolt uínciatur. AR. Táce modo: ego te,
· Philocrates

Fálse, faciam ut uérus hodie réperiare Tyndarus. 610
Quíd mi abnutas? TY. Tibi ego abnuto? * * * * *
* * * * * * * * * * * * quíd agat, si apsis longius?

HE. Quid ais? quid, si adeam hunc insanum? **TY.**
Nugas: ludificabitur,

Gáriet quoi néque pes umquam néque caput con-
páreat.

Órnamenta apsúnt: Aiacem, hunc quom uides, ipsúm
uides. 615

HE. Nihil facio, tamen adibo. **TY.** Nunc ego om-
nino occidi,

Nunc ego inter sacrúm saxumque stó nec quid faciam
scio.

HE. Dó tibi operam, Arístophontes, síquid est quod
mé uelis.

AR. Ex me audibis uéra quae nunc fálsa opinare,
Hégio.

Sét primum hoc med expurgare tibi uolo, me in-
sániam 620

Néque tenere néque mi esse ullum mórbum nisi quod
séruiο.

Át ita me rex dèorum atque hominum fáxit patriae
cónpotem,

Vt istic Philocratés non magis est quam aut ego aut
tu. **HE.** Eho, díc mihi,

Quis illic igitur ést? **AR.** Quem dudum díxi a prin-
cipiò tibi.

Hoc si secus repéries, nullam caúsam dico quín mihi
Et parentum et libertatis àput te deliquió siet. 626

HE. Quid tu ais? **TY.** Me tūum esse seruom et té meum
erum. **HE.** Haut istúc rogo.

Fuistin liber? **TY.** Fui. **AR.** Enimuero nón fuit,
nugás agit.

TY. Qui tu scis? an tú fortasse fuisti meae matri
ópstrix,

Qui íd tam audacter dicere audes? AR. Púerum
te uidí puer. 630

TY. Át ego te maiórem uideo máior: en rusúm tibi.
Méam rem non curés, si recte fácas: num ego curó
tuam?

HE. Fúitne huic patér Thensaurochrýsonicochrý-
sides?

AR. Nón fuit: neque ego ístuc nomen úmquam au-
diui ante húnc diem.

Phílocrati Theodóromedes fuit pater. TY. Pereó
probe. 635

Quín quiescis? [i]dierectum, cór meum, ac suspénde te:
Tú supsultas, égo miser uix ásto prae formídine.

HE. Sátin istuc mihi exquisitumst fuisse hunc ser-
uom in Álide

Néque esse hunc Philocratém? AR. Tam satis quam
númquam hoc inueniés secus.

Sét ubi is nunc est? HE. Vbi ego minume atque ípsus
se uolt máxume. 640

Tum ígitur ego derúcinatus, dèartuatus súm miser
Húius scelesti téchnis, qui me ut lúbitumst ductauist
dolis.

Sét uide sis. AR. Quin exploratum dico et prouis-
sum hóc tibi.

HE. Cérton? AR. Quin nihil, ínquam, inuenies má-
gis hoc certo cértius:

Phílocrates iam inde úsque amicus fuit mihi a pueró
puer. 645

HE. Sét qua faciest túus sodalis Philocrates? AR.
Dicám tibi:

Mácilento ore, náso acuto, córpore albo, oculis
nigris,

Súbrufust, aliquántum crispus, cíncinnatus. HE.
Cónuenit.

TY. Vt quidem hercle in médium ego hodie pessume
procésserim:

Vaé illis uirgis miseris, quae hodie in térgo morien-
túr meo. 650

HE. Vérba mihi data ésse uideo. TY. Quid cessati-
tis, cónpedes,

Cúrrere ad me méaque amplecti crúra, ut uos cu-
stódiam?

HE. Sátin illi me hodié scelesti cápti ceperunt dolo?
Ílluc seruom se ádsimulabat, híc sese autem l̄berum.

Núculeum amisí, retinui pígnéri putámina. 655

Íta mi stolido súsum uorsum os súbleuere offúciis.
Híc quidem me numquam ínridebit. Cólaphē, Corda-

lió, Corax,

Íte istinc, ecfréte lora. LO. Núm lignatum míttimur?

HE. Inícite manicas [áctutum] huic mastigiae.

TY. Quid hoc ést negoti? quid ego deliqui? HE.
Rogas? 660

Satór sartorque scélerum et messor máxume.

TY. Non óccatorem príus audebas dícere?

Nam sémp̄er occant príus quam sariunt rústici.

HE. Atát, ut confidénter mihi contra ástitit.

TY. Decet ínnocentem sérudem [hominem] atque
innóxiūm 665

Confidentem esse, suum áput erum potíssimum.

HE. Astríngite isti súltis uehementér manus.

TY. Tuús sum, tu has quidem [m̄shi] uel prae-
cidí iube.

Set quid negotist quam ób rem suscensés mihi?

HE. Quia mé meamque rém, quod in te unó fuit, 670

Tuis scelestis falsidicis fallaciis
 Dilacerasti dæartuauistique opes,
 Confecisti omnis res ac rationes meas.
 Ita mi exemplisti Philocratem fallaciis.
 Illum esse seruom credidi, te liberum: 675
 Ita uosmet aiebatis itaque nomina
 Inte nos permutastis. TY. Fateor omnia
 Facta esse ita ut tu dicas et fallaciis
 Abisse eum aperte mea opera atque astutia:
 An, opsecro hercle te, id nunc suscens es mihi? 680
 HE. At cum cruciatu maximo id factumst tuo.
 TY. Dum ne ob malefacta, preream: parui [id]
 aestumo.
 Si ego huc peribo, ast ille, ut dixit, non reddit:
 At erit mi hoc factum mortuo memorabile,
 [Me] meum erum captum ex seruitute atque ho-
 stibus 685
 Reducem fecisse liberum in patriam ad patrem,
 Meumque potius me caput periculo
 [Hic] praecoptauisse quam sis periret ponere.
 HE. Facito ergo ut Acherunti clueas gloria.
 TY. Qui per uirtutem periret, at non [is] interit. 690
 HE. Quando ego te exemplis pessumis cruciuero
 Atque ob sutelas tuas te morti misero,
 Vel te interisse uel perisse praedicent,
 Dum pereas, nihil interduo aiant usuere.
 TY. Pol si istuc faxis, haui sine poena feceris, 695
 Si ille huc rebitet, sicut confido adfore.
 AR. Pro di immortales: nunc ego teneo, nunc scio
 Quid hoc negotist. meus sodalis Philocrates
 In libertate apud patrem in patria. benest:
 Nec est mihi quisquam, malus neque quos uelim. 700

**Set hóc mihi aegrest, me huic dedisse operám
malam,**

Qui núc propter me méaque uerba uíctus est.

HE. Votuín te quicquam mi hódie falsum próloqui?

TY. Votuísti. HE. Quor es aúsus mentiri mihi?

**TY. Quia uéra obessent fili, quoi operám da-
bam:** 705

Nunc fálsa prosunt. HE. Át tibi oberunt. TY.

Óptumest:

At erúm seruauí, quém seruatum gaídeo,

Quoi mé custodem addíderat erus maiór meus.

**Set málene id factum [tu] árbitrare? HE. Pés-
sume.**

TY. At ego áio recte, qui áps te sorsum séntio: 710

Nam cógitato, síquis hoc gnató tuo

Tuus séruos faxet, quálem haberet grátiam?

Emitteresn nécne eum seruóm manu?

Essétne aptut te is séruos acceptíssimus?

**Responde. HE. Opinor. TY. Quór ergo iratús
mihi's?** 715

HE. Quia illí fuisti [tú] quam mihi fidélior.

TY. Quid? tu úna nocte póstulauisti ét die

Recéns captum hominem, númerum et nouíciū,

Te pérdocere, ut mélius consulerém tibi

**Quam illí quicum una [a] púero aetatem exé-
geram?** 720

HE. Ergo áb eo petitio grátiam istam. dúcite

Vbi pónderosas, crássas capiat cónpedis:

Inde íbis porro in látomias lapidárias.

Ibi quom álli octonos lápides ecfodiúnt, nisi

Cotídiano sésquiopus conféceris,

Sescéntoplago nómen indetúr tibi. 725

AR. Per dēos atque homines égo te optestor,
Hégio,

Ne tu istunc hominem pérduis. HE. Curábitur:

Nam nóctu neruo uinctus custodíbitur,

Intérdius sub térra lapides éximet. 730

Diu ego húnc cruciabo, nón uno apsoluám die.

AR. Certúmnest tibi istuc? HE. Nón moriri
cértiust.

Abdúcite istum actútum ad Hippolytum fabrum,
Iubéte huic crassas cónpedis inpingier.

Inde éxtra portam ad mēum libertum Córdalum 735

In lápidinas fácite deductús siet:

Atque húnc me nelle dícite ita curárier,

Nequí deterius huic sit quam quia pessumest.

TY. Quor égo te inuitó mé esse saluom póstulem?

Períclum uitae mēae tuo stat perículo. 740

Post mórtēm in morte n̄ihil est quod metuám mali.

Etsí peruiuo usque ád summam aetatém, tamen

Breue spátiumst perferúndi quae minitás mihi.

Vale átque salute, etsi áliter ut dicám meres.

Tu, Arístophontes, dé me ut meruisti ita uale: 745

Nam mihi propter te hoc óptigit. HE. Abdúcite.

TY. At únum hoc quaeso, si húc rebitet Philo-
crates,

Vt mi éius facias cónueniundi cópiam.

HE. Peristis, nisi iam hunc é conspectu abdúcitis.

TY. Vis haéc quidem herclest, ét trahi et trudi
semul. 750

HE. Illést abductus récta in phylacam, ut dígnus est.

Ego illis captiuis áliis documentum dabo,

Ne téle quisquam fácinus incipere audeat.

Quod ápsque hoc esset, qui mihi hoc fecit palam,

Vsque óffrenatum sùis me ductarént dolis. 755
Nunc cértumst nulli pósthac quicquam crídere.
Satís sum semel decéptus: sperauí miser
Ex séruitute me éxemisse filium.
Ea spés elapsast. pérdidi unum filium,
Puerúm quadrimum quém mihi seruos súrpuit, 760
Neque eúm seruom umquam répperi neque fílium:
Maiór potitus hóstiumst. quod hoc ést scelus:
Quasi in órbitatem líberos prodúixerim.
Sequere hác: reducam te úbi fuisti. néminis
Miseréri certumst, quia mei miseret néminem. 765
AR. Exaúspicaui ex uínclis: nunc intéllego
Redaúspicandum esse íu catenas dénuo.

A C T V S III.

E R G A S I L V S.

Iúppiter supréme, seruas mé measque augés opes:
 Márumas opímitates ópíparasque offérs mihi:
 Laudém, lucrum, ludúm, iocum, festíuitatem, férias, 770
 Pompám, penum, potáttiones, sáturitatem, gaúdium.
 [Saluós sum] nec quoiquam hómini supplicáre nunc
 certúmst mihi:
 Nam uél prodesse amíco possum uél inimicum pérdere.
 Ita híc me amoenitatē amoena amoénus onerauit dies:
 [Ita] sínē sacris heréditatem sum áptus ecfertíssumam.
 Nunc ad senem cursúm capessam hunc Hégionem, quo
 boni 776
 Tantum ádfero, quantum ípsus a dis óptat, atque etiam
 ámplius.
 Nunc cérra res est, éodem pacto ut cómici seruí solent,
 Coníclam in collum pállium, primo éx me [ille] hanc ut
 rem aúdiat:
 Speróque me ob hunc níntium [esse] aetérnum adep-
 turúm cibum. 780

H E G I O. E R G A S I L V S.

HE. Quanto in pectore hánc rem meó magis
 uolúto,
 Tantó mi aegritúdo auctiór est in ánimo,

Ad illum modum sublitum os esse mi hodie:

Neque id perspicere quisi.

Quod quom scibitur, [tum] per urbem inribor. 785

Quom extemplo ad forum aduenero, omnes loquuntur:

'Hic ille senex doctus, quois uerba data sunt.'

Set Ergasilus estne hic, procul quem [ire] video?

Conlecto quidemst pallio: quidnam acturst?

ER. Moue aps te moram [nunc], Ergasile, atque age hanc rem. 790

Minor interminorque, nequis mi [hodie] opstiterit obuiam,

Nisi qui satis diu uixisse sece homo arbitrabitur:

Nam qui opstiterit ore sistet. HE. Hic homo pugilatum incipit.

ER. Facere certumst. proinde ita omnes itinera insistant sua,

Nequis in hac platea negoti conferat quicquam sui: 795

Nam meus est ballista pugnus, cubitus catapultast mihi,

Humerus aries: tum genu ut quemque fecero, ad terram dabo.

Dentilegos omnis mortalis faciam, quemque offendo.

HE. Quae illaec est minatio? nam nequeo mirari satis.

ER. Faciam ut huius die locique melique semper minerit: 800

Qui mi in cursu opstiterit, falso uitiae is opstiterit suae.

HE. Quid hic homo tantum incipiassit facere cum tantis minis?

ER. Prius edico, nequis propter culpam capiatur suam:

Continete nos domi, prohibete a nobis vim meam.

HE. Mira edepol sunt ni hic in uentre sumpsit
confidéntiam. 805

Vaé misero illi, quoius cibo iste factus imperiósior.
ER. Tum pistores scrofipasci, qui alunt furfurí sues,
Quárum odore praéterire némo pistrinum potest:

Éorum si quoiusquam scrofam in púlico conspéxero,
Ex ipsis dominis meis pugnis exculcabo fúsfures. 810

HE. Básilicas edictiones atque imperiosas habet.
Satur homost, habet profecto in uentre confidéntiam
ER. Tum pescatorés, qui præhibent pópulo piscis
foétidos,

Qui aduchuntur quádrupedanti crícianti canthério,
Quórum odos subbásilicanos ómnis abigit in forum: 815
Eis ego ora uérbabó surpiculis pescariis,
Ut sciāt, aliéno naso quam exhibeant moléstiam.

Tum lanii autem, qui concinnant liberis orbás ouis,
Qui locant caedündos agnos et dupla agnina danunt,
Qui petroni nōmen indunt uéreeci sectário: 820

Éum ego si in uiá petronem púlica conspéxero,
Et petronem et dómīnum reddam mórtalis misér-
rumos.

HE. Eúge: edictiones aedilícias [pol] habet hic
quidem:

Mirumque adeost ni hunc Aetoli sibi fecere agorá-
nomum.

ER. Nón ego nunc parasitus sum, set régum rex re-
gálior: 825

Tántus uentri cónmeatus méo adest in portu cibus.

Sét ego cesso hunc Hégionem onerare laetitia senem?
Qui homine [hominum] adaéque nemo uisit fortunatior.

HE. Quae illaec est laetitia, quam illic laetus largi-
tūr mihi?

- ER.** [Púltabo aedis:] heús, ubi estis? écquis hoc
aperit óstium? 830
- HE.** Híc homo ad cenam rēcipit se ad me. **ER.** Áperi-
rite hasce ambás foris
Príus quam pultaþdo ássulatim fóribus exitiúm dabo.
- HE.** Pérlobet hunc cónloqui hominem: Ergásile.
ER. Qui Ergasilum uocat?
- HE.** Réspice [me]. **ER.** Fortúna tibi quod néc faciet
nec [núnc] facit,
Hóc me iubes. set quíst? **HE.** Respicedum ad me:
Hégio sum. **ER.** Oh mihi: 835
- Quántumst hominum [tu] óptume optumórum, in tem-
pore áduenis.
- HIE.** Néscio quem ad pórtum nanctu's, ubi cenes:
eo + fastidis.
- ER.** Cédo manum. **HE.** Manum? **ER.** Manum, inquam,
cédo tuam actutúm. **HE.** Tene.
- ER.** Gaúde. **HE.** Quid ego gaúdeam? **ER.** Quia ego
ímpero. age gaudé modo.
- HE.** Pól maerorés mi ánteuortunt gaúdiis. **ER.** * * * *
Iám ego ex corpore éxigam omnis máculas maerorúm
tibi: 841
- Gaúde audacter.** **HE.** Gaúdeo, etsi nñl scio quod
gaúdeam.
- ER.** Béne facis: iubé . . **HE.** Quid iubeam? **ER.** Ignem
ingentem fieri.
- HE.** Ignem ingentem? **ER.** Íta dico, ut sit mágnum.
- HIE.** Quid? me, uolturi,
Tùan causa aedis incensurum cénses? **ER.** Noli
iráscier. 845
- Iúben an non iubés astitui aúlas, patinas élui,
Láridum atque epulás foueri fóculis in feruéntibus,

Álum piscis praéstinatum abíre? HE. Hic uigilans
sómniat.

ER. Álum porcinam átque agnina et púllos galli-
náceos?

HE. Scis bene esse, si sit unde. ER. Múraenam at-
que ophthálmiām, 860
Hóraeum, scombrum ét trugonum et cétum et mollem
cáséum?

HE. Nóminaldi istórum tibi erit más quā edundi
cópia

Hic apud me, Ergásile. ER. Mean me caúsa hoc cen-
ses dícere?

HE. Néc nihil hodie néc multo plus tu híc edes, ne
frústra sis:

Pròin tu tui cotidiani uicti uentrem ad me adferas. 855

ER. Quín ita faciam ut túte cupias fácer sumptum,
etsi égo uotem.

HE. Égone? ER. Tu ne. HE. Tum tu mi igitur érus
es. ER. Immo bénueolens.

Vín te faciam fórtunatum? HE. Málim quā mis-
rúm quidem.

ER. Cédo manum. HE. En manūm. ER. Di te om-
nes adiuuant. HE. Nil séntio.

ER. Nón enim es in sénticeto, eó non sentis. sé-
tibe 860

Vása tibi pura adparari ad rem diuinám cito
Átque agnum [huc] adférri propere pínguem. HE.
Quor? ER. Vt sacerdices.

HE. Quoī deum? ER. Mihi [quidem] hércole: nam ego
nunc tibi sum summus Iúppiter:
Ídem ego sum Salús, Fortuna, Liúx, Laetitia, Gaú-
dium.

- nde tu deum hunc sáturitate fíctis tranquillam
tibi. 863
- Éssurire mihi uidere. ER. Mihi quidem essurio,
nón tibi.
- Tuo árbitrato: fácile patior. ER. Créo: con-
suetus puer.
- Iúppiter te díque perdant. ER. Te hércole mi
acquomst gráties
- re ob nuntiám: tantum ego nunc pórtō a porto
tibi boni.
- et tu mihi placés. HE. Abi stultus, sére post
tempús uenis. 870
- Ígitur olim si aduenissem, mágis tu tam istuc
díceres.
- : hanc laetitiam accipe a me quám fero: nam
filium
- n modo in portu Philopoleum uíuom, saluom
et sospitem
- in puplicá celoce ibidémque illum adulescén-
tulum
- m una et tūum Stalagmum séruom, qui aufugit
domo, 875
- ibi subrupuit quadrum puerum filiolum tuum.
- Ábi in malam rem, lúdis me. ER. Ita me amabit
sancta Sáturitas,
- o, itaque suo me semper cóndecorer cognómine,
o uidi. HE. Mēumne gnatum? ER. Tūum gna-
tum et geniūm meum. 879
- Et captiuom illum Álidensem? ER. Mā τὸν
'Απόλλω. HE. Et séruolum
- n Stalagmum, méum qui gnatum subrupuit? ER
Nη τὰν Κόραν.

- HE. † Iam diu? ER. *Nή τὰν Πραινέστην.* HE. Vé-
nit? ER. *Nή τὰν Σιγνίαν.*
- HE. Cérton? ER. *Nή τὰν Φρονσινῶνα.* HE. Vide
sis. ER. *Nή τὰν Ἀλάτριον.*
- HE. Quid tu per barbáricas urbis iúras? ER. Quia
enim item áspereae
- Sunt, ut tuum uictum aútumabas ésse. HE. Vae aetati
tuæ. 885
- ER. Quíppe quando míhi nil credis, quód ego dico
século.
- Sét Stalagmus quoius erat tunc nátionis, quom hinc
abit?
- HE. Sículus. ER. At nunc Sículus non est: Bóius
est: boiám terit:
- Líberorum quaéruudorum caísa ei credo uxór datast.
- HE. Díc, bonan fidé tu mi istaec uérba dixisti? ER.
Bona. 890
- HE. Di ínmortales, iterum natus uídeor, si uera aú-
tumas.
- ER. Áni tu? dubium habébis etiam, sáncte quom ego
iurém tibi?
- Póstremo, Hegiό, si parua iúri iurandóst fides,
Vise ad portum. HE. Fácer certumst: tu intus cura
quód opus est:
- Súme, posce, próme quiduis: té facio cellárium. 895
- ER. Nam hérkle, nisi ego mánticinatus próbe ero,
fusti péctito.
- HE. Aéternum tibi dápinabo uíctum, si uera aú-
tumas.
- ER. Vnde id? HE. A me mèoque gnato. ER. Spón-
den tu istut? HE. Spóndeo.
- ER. Át ego tuum tibi áduenisse filium respóndeo.

HE. Cúra quam optumé potcs. **ER.** Bene ámbula et
redámbula. 900

Ílluc hinc abiit: mihi rem summam crēdidit cibáriam.
Di sumortales, iam út ego collos praétruncabo tégo-
ribus.

Quánta pernis péstis ueniet, quánta labes lárido,
Quánta sumini ápsumedo, quánta callo cálamitas,
Quánta laniis lássitudo, quánta porcináriis: 905
Nam ália si memorém, quae ad uentris uictum condu-
cúnt, morast.

Núnc ibo [in meam] praéfecturam, út ius dicam lárido
Et quae pendent índemnatae pérnae, eis auxilium út
feram.

P V E R.

Diéspiter te díque, Ergasile, pérdant et uentrém tuum
Parasitosque omnis ét qui posthac cénam parasitis
dabit. 910

Cladés calamitasque, intemperies módo in nostram ad-
uenit domum.

Quasi [sí sit] lupus esíriens, metui ne in me faceret in-
petum.

Nimisque hérkle ego illum málē formidabam: ita fren-
debat déntibus.

Aduéniens deturbáuit totum cím carni carnárium.

Arrípuit gladium, détruncauit tríbus tegoribus glán-
dia. 915

Aulás calicesque omnis confregit, nisi quae modialés
erant:

Cocím percontabátur, possent sériae feruéscere.

Cellás refregit ómnis intus reclúsitque [omne] armárium.
Adséruate istunc súltis, serui: ego sbo ut conueniám
senem:

Dicam [Illi] ut sibi penum áliut ornet, si quidem sese uti
uolet: 920

Nam [in hóc], ut hic quidem adórnat, aut iam níhil est
aut iam níhil erit.

A C T V S V.

HEGIO. PHILOPOLEMVS. PHILOCRATES. STALAGMVS.

HE. Iouí disque agó gratiás merito mágnas,
 Quom té reducem [núnc] tuo patrí reddidérunt
 Quomque ex miseriis plurumis me exemérunt,
 Quas, dún te caréndum hic fuit, sustentábam, 925
 Quomque húnc [ego] conspicio in potéstate nóstra
 Quomque húius repértast fidés firma nóbis.

PHILOP. Sátis iam dolui ex ánimo et cura satis me et
 lacrumis máceraui:

Sátis iam audiui tūas aerumnas, ad portum mihi quás
 memorasti.

Hóc agamus. **PHILOCR.** Quid nunc, quoniam técum
 seruauí fidem 930
 Tíbique hunc reducem in libertatem féci? **HE.** Fe-
 cisti út tibi,

Phílocrates, numquám referre grátiam possím satis,
 Próinde ut tu proméritu's de me et filio. **PHILOP.**

Immó potes,

Páter, et poteris ét ego potero et dí potestatém
 dabunt, 934

Vt beneficium béne merenti nóstro merito múnieres,
 Sicut tu huic potés, pater mi, fácere merito máxume.

HE. Quid opust uerbis? Língua nullast quá negem
 quidquid roges.

PHILOC. Póstulo aperte ut mi illum reddas sérum,
quæm hic reliqueram
Pignus pro me, mihi qui melior quām sibimet sempér
fuit.

Pró benefactis eius ut ei prétium possim reddere. 940
HE. Quom̄ bene fecisti, referetur grātia id quod
póstulas:

Et id et aliud quod me orabis impetrabis, atque te
Nolim suscensere, quod ego iratus ei feci male.

PHILOC. Quid fecisti? HE. In hūcidas cōpedi-
tam cōdidi,

Úbi rescui mihi data esse vērba. **PHILOC.** Vae mi-
sero mihi: 945

Própter meum caput labores homini euensis op-
tame.

HE. At ob eam rem mihi libellam pró eo argenti né-
duis:

Gratiis a me, ut sit liber, dūcito. **PHILOC.** Edepol,
Hégio,

Facis benigne: sét queso hominem ut iubetas ar-
cessi. HE. Licet.

Úbi nos estis? ite actutum, Týndarum hue ar-
cessite. 950

Vós ite intro: intéribi ego ex hac státua uerbereá
uolo

Érogitare, mèo minore quid sit factum filio.

Vós lauate intéribi. **PHILOC.** Sequere hac, Phllocrates,
me intró. **PHILOC.** Sequor.

HE. Áge tu illuc procéde, bone uir, lépidum mancu-
plum meum.

ST. Quid me facere opórtet, ubi tu talis uir falsum
autumas? 955

Fúi ego bellus, lépidus, bonus uir númeram neque
frugí bonae

Nequo ero umquam: ne [tu in] spem ponas mé bonae
frugí fore.

HE. Própemodum ubi locí fortunae tūae sint facile
intélegis.

[**S**i eris uerax, tua ex re facies, ex mala meli-
uscum.]

Recta et uera lóquere: set neque uére [tu] neque récte
adhuc 960

Fécisti umquam. **S**T. Quód ego fatear, crédin pudeat
quom autumes?

HE. Át ego faciam ut pudeat: nam in rubórem te
totum dabo.

ST. Éia, credo ego, ínperito plágas minitaris mihi:
Tándem ista aufer. díce quid fers, út feras hinc quód
petis.

HE. Sátis facundu's: sét iam fieri dícta compendi
uolo. 965

ST. Vt uis fiat. **H**E. Béne morigerus fuit puer: nunc
nón decet.

Hoc agamus. iam ánimum aduorte ac mihi quae dicam
edíssere.

Sí eris uerax, ex tuis rebus féceris meliúsculas.

ST. Núgae istaec sunt: nón me censes scíre quid
dignus siem?

HE. Át ea suptérfígere potis es paúca, si non
ómnia. 970

ST. Paúca ecfugiam, scio: nam multa euénient, et
merító meo,

Quia [ego] et fugi et tibi subrupui filium et eum uén-
didi.

- HE. Quoi homini? ST. Polyplúsio Theodóromedi
in Álide
- Séx minis. HE. Pro di immortales: is quidem huius
est pater
- Philocrat. ST. Quin mélius noui quám te et uidi
saépius. 975
- HE. Sérua, Iuppitér supreme, et méd et meum gna-
tum mihi.
- Philocrates, per tūum te genium ópsecro, exi: té
uolo.
-

PHILOCRATES. HÉGIO. STALAGMVS.

- PH. Hégio, adsum: siquid me uis, ímpera. HE. Hic
gnatūm meum
- Túo patri ait se uéndidisse séx minis in Álide.
- PH. Quám diu id factūst? ST. Hic amus incipit
ulcénsimus. 980
- PH. Falsa memorat. ST. Aút ego aut tu: nám qua-
drimulūm tibi
- Túus pater pecúliarem páruolo pueró dedit.
- PH. Quid erat ei nomén? si uera dícis, memoradūm
mihi.
- ST. Paégnium uocitátust: post uos indidistis Týn-
daro.
- PH. Quór ego te non noui? ST. Quia iam mós est
obliuisci hóminibus 985
- Néque nouisse, quóius nihili sít faciunda grácia.
- PH. Díc mihi, isne istic fuit quem uéndidisti mèo
patri,
- Quí mihi [puero] dátus peculiárist? ST. Huius filius.

HE. Vñuitne is homo? ST. Argéntum accepi, nñ cu-
raui céterum.

HE. Quid tu ais? PH. Quin istic ipsust Týndarus
tuus fñlius, 990

Vt quidem hic arguménta loquitur. nam is mecum a
pueró puer

Béne pudiceque éducatust úsque ad adulescéntiam.

HE. Et miser sum et fórtunatus, si uos uera dícitis.

Éo miser sum, quia male illi féci, si gnatús meust.

Éheu, quom ego plús minusque féci [illi] quam aequóm
fuit. 995

Quod male feci, crúcior: modo si inféctum fieri
póssiet.

Sét eccum incedit húc ornatus haút ex suis virtútibus.

TÝNDARVS. HEGIO. PHILOCRATES. STALAGMVS.

TY. Vidi ego multa saépe picta quae Ácherunti
fierent

Crúciamenta: uérum enim uero nulla adaequest
Ácheruns

Atque ubi ego fui in lápidinis. illic ibi demúrst
locus, 1000

Vbi labore lássitudost exigunda ex corpore.

Nam ubi illo adueni, quási patriciis púeris aut mo-
néduiae

Aút anates aut cótumnices dántur quicum lísitent:
Itidem mi adueniénti haec upupa qui me delectém
datast.

Sét erus eccum ante óstium, et erus áller eccum ex
Álide 1005

Rédiit. HE. Salueto, éxoptate gnáte mi. TY. Hem:
quid, gnáte mi?

Attat, scio quor té patrem esse adsimules et me
flium:

Quia mi item ut paréntes lucis dás tuendi cópiam.

PH. Sáue, Tyndare. TY. Ét tu, quoius caúsa hanc
aerumnam éxigo.

PH. Át nunc liber ín diuitias fáxo uenies: nám
tibi 1010

Páter hic est: hic séruost qui te huic hínc quadri-
mum súrpuit,

Véndidit patrí meo te séx minis. is té mihi

Páruolum pecíliarem páruolo pueró dedit.

Íllie indicium fécit: nam hunc ex Álide huc redúcimus
Quín huius filium intus eccum, frátre germanum
tuum. 1015

TY. Quíd tu ais? addúxtine illum cáptiuom huius
filium?

PH. Quín, inquam, intus híc est. TY. Fecisti édepol
et recte ét bene.

PH. Núnc tibi pater hic ést: hic fur est túus, qui
paruom hinc te ápstulit.

TY. Át ego hunc grandis grándem natu ob fúrtum ad
carnuificém dabo.

PH. Méritus est. TY. Ergo édepol [merito] méritam
mercedém dabo. 1020

Sét dic, oro [té], pater meus tún' es? HE. Ego sum,
gnáte mi.

TY. Núnc demum in memóriam redeo, quóm mecum
recógito

[Nunc edepol demum in memoriam regredior au-
disse me]

Quási per nebulas Hégionem mēum patrem uocárter.
 HE. Égo sum. PH. Conpedibús [te] quaeso ut tibi sit
 leuior fílius 1025
 Átque hic grauior séruos. HE. Certumst príncipium
 id praeuortier.
 Éamus intro, ut ácessatur fáber, ut istas cónpedis
 Tibi adimam, huic dem. ST. Quoí peculi níhil est,
 recte féceris.

C A T E R V A .

Spéctatores, ad pudicos móres facta haec fábulast.
 Néque in hac subigitationes súnt neque ulla
 amátio 1030
 Néc pueri suppósitio aut argénti circumdúctio,
 Néque ubi amans aduléscens scortum liberet clam
 suum patrem.
 Huius modi paucás poetae réperiunt comoédias,
 Vbi boni melióres fiant. núnco uos, si uobís placet
 Ét si placuimus neque odio fúimus; signum hoc
 mittite: 1035
 Qui pudicitiae ésse uoltis praémium, plausúm date.

METRA HVIVS FABVLAE HAEC SVNT

- V. 1 ad 194 iambici senarii
 - 195 et 196 iambici octonarii
 - 197 iambicus dimeter acatalectus
 - 198 et 199 iambici octonarii
 - 200 et 202 iambici senarii
 - 201 et 203 iambici octonarii
 - 204 et 205 creticí tetrametri acatalecti
 - 206 iambicus octonarius
 - 207 creticus tetrameter acatalectus